

COVID-19 инфекциясын жүктырған ҳәмиледар ҳаялларға қәүип күшлирек болып есапланады ма?

Хөзірги ўакытта, COVID-19 инфекциясының ҳәмиледар ҳаялларға тәсірин үйрениү бойынша изертлеўлер еткерилип атыр. Бул қақында маглыұматтар шекленген; бирак жәмийеттеги басқа адамларға салыстырғанда кеселліктиң аұыр кешиүі қақында дәлілдер анықланбаган.

Деген менен, ҳәмиледарлық дәүірінде адам организминде ҳәм атап айтқанда иммун системасында белгілі езгеріспер жүз берімі себеппі, бир қаша респираторлық инфекциялар ҳәмиледар ҳаялларға жуде қәүиппі болыўы мүмкін. Сол себеппі олар COVID-19 инфекциясына қарсы профилактикалық шараларды көріп ҳәм ушырасыўы мүмкін болған симптомлар қақында шыпакерге хабарлап тұрыўы өхмийетли болып есапланады (Буларға атап айтқанда, дене қызыұының көтерилиуи, жетел ҳәм дәм алыўудың қыйынласыўы киреди).

Дүнья Жұзлик Ден Саўлықты Сақлау Шәлкеми бул маглыұматтарды ҳәм өз усынысларын жаңа маглыұматтардың пайда болыўы барысында қайта көріп ҳәм толықтырып барады.

Ҳәмиледар ҳаялларға COVID-19 инфекциясын анықлау тестинен етиўі шартте?

Бул тестті еткериў протоколы ҳәм қағыйдалары адамлардың жасаў орынларына байланыслы өзгешеликтерге ийе болыўы мүмкін.

Бирақ Дүнья Жұзлик Ден Саўлықты Сақлау Шәлкеми COVID-19 инфекциясы симптомларына ийе болған ҳәмиледар ҳаялларды биринши нәйбетте бул тесттен еткериўди усыныс етеди. COVID-19 инфекциясын жүктырған ҳәмиледар ҳаяллар ҳәмиледарлық дәүірінде арнаўлы күтимге мүтәж болыўы мүмкін.

COVID-19 инфекциясы жатыр ишинен ямаса анадан балаға етеме?

COVID-19 инфекциясы жатыр ишинен ямаса анадан балаға етиўі қақында маглыұмат жоқ. Хәзирге дейин амниотикалық сүйкілікта ямаса ана сүти куралында бул вирус анықланбады.

Ҳәмиледар ҳаял өзин COVID-19 инфекциясынан қалай қорғай алады?

Ҳәмиледар ҳаялларға COVID-19 инфекциясынан қорғаныу ушын арнаўлы сақланыў шаралары зәрур емес. Сиз төмендеги көрсетпелерге әмел етиў арқалы өзинизди қорғай аласыз:

- Илажы болғанша тез-тезден қолыңызды курамында спирт болған қол жүйігү арналған енімдер менен ямаса сүй ҳәм сабын менен жуўып тұрын.
- Социаллық дистанцияны сақлан.
- Кез, мұрын ҳәм ағызыңызды қол менен услайдан сақланын.
- Респираторлық гигиена қағыйдаларына әмел етиң. Жетелгенде ямаса түшкірленде айыз ҳәм мұрынды бүгілген шығанақ ямаса салфетка менен жабын. Пайдаланылған салфеткаларды дәрхал маслап жиберин.

Егер дене қызыұы көтерилсе, жетел ямаса дем алыўда қыйыншылықтар пайда болса дәрхал медицина хызметкерлерине хабар етиң. Дағылар медицина орайына телефон арқалы қоныраў етиң ҳәм жергилилікten менен жабын. Пайдаланылған салфеткаларды дәрхал маслап жиберин.

COVID-19 инфекциясын жүктырған ҳәмиледар ҳаяллар ҳәмиледарлық ямаса босаныўдан соңғы дәүірде шыпакер көригинен туракты түрдө етип тұрыўын дауам етиўі керек.

Хәмледар ҳаялларға ҳәмледарлық
хәм босаның дәүиринде қандай
күтим көрсетилийін керек?

Барлық ҳәмледар ҳаяллар сондай-ак COVID-19 инфекциясын жүктірганлығы тастыбыланған ямаса гуман етилген ҳәмледар ҳаяллар босаның дәүйірін алдын, дауымында ямаса кейинги дәүйірлерде жоқары сапалы күтим алғы ұхқытына ие. Буган антенаталлық, неонаталлық қәм постнаталлық жәрдем қәм психиацоциаллық жәрдем көсөттік киребиди.

Баланы дүньяға көйіпсіз алып келиўдің унамлы тәсирлері тәмендегилерди өз ишине алады;

Тастыбылган ямаса гуман етилген COVID-19 инфекциясы жағдайларында денсаулықты саклау хызметкерлери тийслик салық шараларына өмөл этиуди керек, яғнның инфекцияны өзине ҳем баскаларға жүктүрүү қауым кемейтүү мақсеттінде коргандышы кийимлерден пайдаланып керек.

COVID-19 инфекциясын жуқтырған ҳаял жаңа туүйлған баласын ус-лауға ҳәм қо-лына алышына рух-сат етилеме?

Ая. Жақын контакт ҳәм өртә дәүирден тек кекірек сүти менен емизій баланың рајағланылғына жақсы тесір көрсетеді. Хаял темендеғилердің әмбеле асырыў мүмкіншілігіне ииे болуың көрек.

- Тиисли респираторлық гигиена қағыйдаларын сақлаган ҳалда баласын көүпсиз түрде көкірек сути менен емизүй.
  - Баласы менен жақын контактта болып.
  - Баласы менен бер белгіледе болып.

Бала менен контакттан алдын ҳәм кейин қолын жууыуы ҳәм үстинги қабатларды таза услауы ахмийетли.

COVID-19 инфекциясын жүктірған ҳаялға баласын көкирек сұти менен емизиүгे рухсат етилеме?

Ая. COVID-19 инфекциясын жүктырган хаялдың көлеуити барға алынған халда, баласын көкірек сүти менен емизиүге рухсат етіледі. Бул жағдайда хаял тәмемдегі көрсетпелерге амал етінүү жүдэг экмийеті:

- Көкірек суты менен өмізіүй ұқыттында, ҳаял респираторлық ғигиена қағыйдаларын сақлау ҳәм мұмыншилиң болса маскадан пайдаланыўы мақсатке мүйілдік болып есапланады.
  - Баласы менен контактттан алдын ҳәм кейин қолын жүйгүйде керек.
  - Ҳаялдың услалығы мүмкін болған устинан қабатларды тұрақты түрде тазалау ҳәм дезинфекциялау керек.

Тастықтықланған ямаса
гүман етилген COVID-19
инфекциясы бар ҳәм-
ледар ҳаялларга кесер-
лик кесим усыныс ети-
леме?

Яқ Дұнья Жүзлік Ден Саулықты
Сақлау Шелкеми кесерлік кесим-
ди тек медициналық көрсетпелер
тійкарында қолланыуды усыныс
етеді.

Босаның методларынан пайдаланып босанышы җаялдың жекке қалеүй тиікарында ҳәм акушер-гинекологиялық көрсетпелер тиікарында емделгэ асырылады.

Егер COVID-19 инфекциясын жүктырған ҳаял өзин жаман сезгенлиги себепли ба-ласын көкирек сүти менен емизе алмаса кандай шарадар көрилийи мумкин?

Егер COVID-19 инфекциясын жүктырган ямаса басқада кесеплік асқыныұлары себебінен ҳаял езін жаман сезіп, баласын қекірек сути менен емізе алмаса, оған қол жетімділік құм қолайлы ҳалда баласын қекірек сути менен тәммүйзінде жарадем көрсетілий керек.

Бул жағдайда темендеги шаралар усыныс етиледи: сауылған сүт, релактация, донор адамның көкірек сүти.

